

אָמַר לִיָּה אִי יְקוּמוּן לַיּוֹם דִּינָא. אָמַר לִיָּה
הָא אַתְמָר. אָבֵל אֵלִין דְּסָדוּם וְעַמּוּרָה
לֹא יְקוּמוּן, וְיִקְרָא אוֹכַח דְּכְתִיב, (דברים כט)
גְּפִרִית וּמֶלַח שְׂרָפָה כָּל אַרְצָה לֹא תִזְרַע וְלֹא
תִצְמִיחַ וְגו'. אֲשֶׁר הִפֵּךְ יִי בְּאִפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ.
אֲשֶׁר הִפֵּךְ יִי, בְּעֵלְמָא דִּין. בְּאִפּוֹ, בְּעֵלְמָא
דְּאֲתִי. וּבַחֲמָתוֹ, בְּזַמְנָא דְזַמִּין קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְאַחֲרֵיָא מְתִיָא. אָמַר לִיָּה תָא חֲזִי, כַּמָּה
דְּאַרְעָא דְלֵהוּן אַתְאַבִּיד לְעֵלַם וּלְעֵלְמִי
עֵלְמִיָא, הָכִי נְמִי אַתְאַבִּידוּ אַנוּן לְעֵלַם
וּלְעֵלְמִי עֵלְמִיָא.

וְתָא חֲזִי, דִּינָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא
לְקַבֵּל דִּינָא. אַנוּן לֹא הָזָה תִּיבִינן נִפְשָׁא
דְּמִסְפָּנָא בְּמִיכְלָא וּבְמִשְׁתַּיָא, אוֹף הָכִי קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לֹא אַתִּיב לוֹן נִפְשֵׁיהוּ לְעֵלְמָא
דְּאֲתִי. וְתָא חֲזִי, אַנוּן אַתְמַנְעוּ מִצְדָּקָה דְּאַקְרִי
חַיִּים, אוֹף קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְנַע מִנִּיְהוּ
חַיִּים בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאֲתִי. וְכַמָּה דְּאַנוּן
מְנַעוּ אֲרַחֲזִין וּשְׁבִילִין מִבְּנֵי עֵלְמָא, הָכִי נְמִי
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְנַע מִנִּיְהוּ אוֹרְחִין
וּשְׁבִילִין דְּרַחֲמֵי לְרַחֲמָא עֲלֵיהוּ בְּעֵלְמָא דִּין
וּבְעֵלְמָא דְּאֲתִי.

רַבִּי אַבָּא אָמַר פְּלֵהוּ בְּנֵי עֵלְמָא יְקוּמוּן,
וּיְקוּמוּן לְדִינָא וְעֲלִיְהוּ כְּתִיב, (דניאל יב)
וְאַלְהָ לַחֲרָפוֹת לְדָרְאוּן עוֹלָם. וְקְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא מְאַרִי דְרַחֲמִין אִיהוּ, בִּינוּן דְּדָן לֵהוּ בְּהַאי
עֵלְמָא וְקַבִּילוּ דִּינָא, לֹא אַתְדָּנוּ בְּכֻלְהוּ דִּינִין.
אָמַר רַבִּי חֲזִיָא כְּתִיב וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מִתּוֹךְ
הַהִפְכָּה וְגו'. מַהוּ בְּהַפֵּךְ אֶת הָעָרִים
אֲשֶׁר יָשַׁב בְּהֵן לוֹט. אֵלָא בְּכֻלְהוּ עֲבַד דִּינִירָה
לוֹט, דְּכְתִיב וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַפְּכָר וַיֵּאָהֵל עַד
סָדוּם. (ובְּכִיב אֲשֶׁר יָשַׁב בְּהֵן לוֹט. אֵלָא וְדָא בְּכֻלְהוּ עֲבַד דִּינִירָה)
וְלֹא קַבִּילוּ לִיָּה, בַּר דְּמֶלֶךְ סָדוּם קַבִּיל לִיָּה (דף
קח ע"ב) בְּסָדוּם בְּגִינְיָה דְּאַבְרָהָם:

אָמַר לוֹ, הָאִם יְקוּמוּ לַיּוֹם דִּינִין?
אָמַר לוֹ, הָרִי נִתְבָּאָר, אָבֵל אֵלוֹ
שֶׁל סָדוּם וְעַמּוּרָה לֹא יְקוּמוּ,
וְהַפְּתוּב מוֹכִיחַ, שְׂפָתוֹב (דברים כט)
גְּפִרִית וּמֶלַח שְׂרָפָה כָּל אַרְצָה לֹא
תִזְרַע וְלֹא תִצְמַח וְגו', אֲשֶׁר הִפֵּךְ
ה' בְּאִפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ. אֲשֶׁר הִפֵּךְ ה'
- בְּעוֹלָם הַזֶּה. בְּאִפּוֹ - בְּעוֹלָם
הַבָּא. וּבַחֲמָתוֹ - בְּזַמֵּן שְׁעִתִּיד
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְיוֹת
מֵתִים. אָמַר לוֹ, בָּא רְאֵה, כְּמוֹ
שְׂאֲרָצִים אָבְדָה לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי
עוֹלָמִים, גַּם כִּף הֵם אָבְדוּ לְעוֹלָם
וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

וְכָא רְאֵה שְׂדֵינן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא דִּין כְּגַד דִּין. הֵם לֹא הִשִּׁיבוּ
אֶת נַפְשׁ הַעֲנִי בְּמֵאֵל וּמִשְׁקָה -
גַּם כִּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
הִשִּׁיב נַפְשָׁם לְעוֹלָם הַבָּא. וְכָא
רְאֵה, הֵם נִמְנְעוּ מִצְדָּקָה
שְׁנִקְרָאת חַיִּים - אִף הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְנַע מֵהֵם חַיִּים בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְכְמוֹ שְׁהֵם
מְנַעוּ דְרָכִים וּשְׁבִילִים מִבְּנֵי
הָעוֹלָם - כִּף גַּם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְנַע מֵהֵם דְרָכִים וּשְׁבִילִים
שֶׁל רַחֲמִים לְרַחֵם עֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם
יַעֲמְדוּ וְיִקּוּמוּ לְדִין, וְעֲלִיְהֶם
כְּתוּב (דניאל יב) וְאַלְהָ לַחֲרָפוֹת
לְדָרְאוּן עוֹלָם. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא הוּא בַּעַל הַרְחָמִים, בִּינוּן
שְׂדֵן אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּקְבִלוּ
דִּין, לֹא נְדוּנוּ בְּכָל הַדִּינִים.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָא, כְּתוּב וַיִּשְׁלַח אֶת
לוֹט מִתּוֹךְ הַהִפְכָּה וְגו'. מַהוּ
בְּהַפֵּךְ אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר יָשַׁב בְּהֵן
לוֹט? אֵלָא בְּכָל עֶשֶׂה דִּינִירוּ לוֹט,
שְׂפָתוֹב וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַפְּכָר
וַיֵּאָהֵל עַד סָדוּם. [וכְּתוּב אֲשֶׁר יָשַׁב בְּהֵן
לוֹט. אֵלָא וְדָא שְׂבָבְלָם עֶשֶׂה אֶת דִּינִירוּ] וְלֹא
קַבִּילוּ אוֹתוֹ, חוּץ מִמְּלֶךְ סָדוּם
שְׂבָבְלָם אוֹתוֹ בְּסָדוּם מִשׁוּם
אַבְרָהָם.